

ת"פ 37265/02/20 - מדינת ישראל נגד סטפן חי סולברג

בית משפט השלום בקריות
ת"פ 37265-02-20 מדינת ישראל נ' סולברג

בפני כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיא

בעניין: מדינת ישראל
נגד
סטפן חי סולברג
המאשימה
הנאשם

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של גידול, ייצור והכנת סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן - פקודת הסמים); החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 10 רישא לפקודת הסמים; והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א) + 7(ג) רישא לפקודת הסמים.

2. על פי עובדות כתב האישום, שכר הנאשם דירה (להלן - הדירה), ובה ייעד את אחד החדרים לצורך הקמת מעבדה לייצור שתילי סם מסוכן מסוג קנבוס (להלן - המעבדה). את הכניסה למעבדה הסתיר הנאשם באמצעות פלטת עץ. ביום 11.2.2020 בשעה 10:50 או בסמוך לכך, גידל הנאשם במעבדה כ-72 שתילי קנבוס במשקל כולל של 1.11 ק"ג נטו. כן החזיק הנאשם בדירה כלים המשמשים לגידול סמים ובכללם משקל דיגיטלי, 17 מנורות ובתי מנורות, 17 שנאים, 2 מפוחים, 2 מסננים, 4 מאווררים, מד טמפרטורה, סטופר, 3 אדי מים וחומרי דישון. במועד זה נתפס הנאשם כשהוא מחזיק במקרר בדירה חמש שקיות המכילות חומר מסוכן מסוג קנבוס במשקל 847.1 גרם נטו, שלא לצריכתו העצמית.

תסקיר שירות המבחן

3. לבקשת הנאשם הוריתי על קבלת תסקיר. שירות המבחן פירט בהרחבה את נסיבות חייו של הנאשם ומפאת צנעת הפרט לא אחזור על הדברים. בתמצית ייאמר כי הנאשם רווק כבן 30 שעברו נקי והוא עשה שימוש בסמים מגיל צעיר יחסית. הנאשם הביע חרטה על מעשיו, אך שירות המבחן התרשם כי הוא מתקשה להבין את המניעים שעמדו בבסיס העבירות ואינו נוטל אחריות מלאה למעשיו. הנאשם טען כי אינו עושה עוד שימוש בסמים, אך בבדיקת שתן שמסר נמצאו שרידי סם. הנאשם סרב להירתם לטיפול שהוצע לו במסגרת שירות המבחן או ביחידה לטיפול

בהתמכרויות, ושירות המבחן התרשם כי הוא מביע חוסר אמון ביכולת לערוך שינוי באמצעות גורמי טיפול ולאור כך, נמנע מהמלצה שיקומית בעניינו. לצורך שלמות התמונה אציין כי בפני שירות המבחן טען הנאשם שגידל הסמים לשימוש עצמי בלבד (וזאת בניגוד לעבירות בהן הורשע) אך בדיון שלאחר מכן הדגיש כי אינו חוזר בו מהודאתו.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

4. ב"כ המאשימה הפנתה לעובדות כתב האישום והדגישה את חומרת העבירות. צוין כי מדובר במספר רב של שתילים ובמעבדה משוכללת, שכניסתה הוסתרה באמצעות פלטת עץ. ביחס לערכים המוגנים שנפגעו טענה ב"כ המאשימה כי מדובר בפגיעה בביטחון הציבור וכי מתחם העונש ההולם נע בין 10 חודשי מאסר בפועל ועד 24 חודשי מאסר בפועל. ביחס לתסקיר שירות המבחן נטען כי הנאשם סרב לשתף פעולה בהליך הטיפול שהוצע לו ואין הצדקה לנקוט בהליכי שיקום בעניינו. ביחס לעונש הראוי לנאשם טענה המאשימה לעונש ברף התחתון-אמצעי של המתחם, בצירוף מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון נהיגה על תנאי.

5. ב"כ הנאשם הדגיש את עברו הפלילי הנקי של הנאשם ואת העובדה שקיבל אחריות למעשיו והודה בביצוע העבירות. נטען כי הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי, עלה ארצה מנורבגיה בכדי להתגייס לצה"ל והוא עובד לפרנסתו. כן נטען שמדובר במי שמצבו הרפואי מצריך שימוש בסם אותו הוא גידל ועל כן המסוכנות הנובעת ממנו אינה גבוהה. בעניין זה צוין כי לאחרונה (ולאחר הגשת התסקיר) קיבל הנאשם רישיון לשימוש בקנביס (נ/1 - הוגש ללא התנגדות). ביחס להמלצת שירות המבחן נטען כי לא ניתן לצפות מאדם שזקוק לסם כצורך רפואי להשתלב בהליך גמילה. ביחס למתחם העונש ההולם נטען כי הוא נע בין מאסר מותנה ועד 24 חודשי מאסר בפועל, ולאור עברו הפלילי הנקי של הנאשם, תקופת המעצר בה שהה והתנאים המגבילים בהם היה נתון, עתרה ההגנה לעונש ברף התחתון של המתחם.

6. הנאשם בדברו האחרון הביע חרטה על מעשיו.

דיון והכרעה

קביעת מתחם הענישה

7. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין על בית המשפט לקבוע את מתחם הענישה ההולם את העבירה בנסיבותיה. לאחר קביעת המתחם יש להחליט אם ראוי לסטות ממנו, לקולה או לחומרה, שאחרת ייגזר העונש בגדרי המתחם שנקבע. בעת קביעת מתחם העונש ההולם מתחשב בית המשפט בעקרון המנחה בענישה - הלימה, בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, על פי סעיף 40ט' לחוק העונשין.

8. **הערכים המוגנים בבסיס העבירה:** במעשיו פגע הנאשם בערכים של בטחון הציבור ושלומו. הסכנות הטמונות בהחזקת סם - לצורך גידולו והפצתו - ידועות ואין צורך להכביר מילים על הנזקים שעלולים להיגרם לחברה

ולפרט ממעשים אלו. פעם אחר פעם נפסק כי יש לראות בחומרה רבה את עבירות הסמים אשר הפכו מכת מדינה וכי תוצאותיהן הישירות והעקיפות הוות אסון לשלומה של החברה, לבריאותה ולביטחונה. בענייננו מדובר בדירה אותה שכר הנאשם, התגורר בה ויעד בה חדר, בו הקים מעבדה מצוידת המכילה כ-72 שתילי סם. בשים לב לכמות המשמעותית יחסית, מידת הפגיעה בערכים היא גבוהה. יצוין כי הנאשם אף החזיק במקרר ביתו שקיות שהכילו קנביס במשקל כולל של 847.1 גרם.

9. נסיבות הקשורות בביצוע העבירה:

א. **התכנון שקדם לביצוע העבירה - גידול סמים מחייב תכנון מוקדם, לימוד, רכישת ציוד, היערכות והתמדה.** הנאשם הצטייד בציוד משוכלל יחסית, שיש בו ללמד על השקעה מחשבתית וכספית, רצינות וידע רב בנושא. עם זאת, הבאתי בחשבון שהמעבדה הוקמה בדירה בה התגורר הנאשם ולא נשכרה לצורך כך דירה נפרדת.

ב. **הנזק שנגרם וכן שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה -** כמות הסמים שגידל הנאשם משמעותית. מדובר כאמור בכ-72 שתילים. אכן, במועד התפיסה שקלו השתילים כ-1.11 ק"ג בלבד ואולם בעבירת גידול, משקל השתילים אינו חזות הכל ובוודאי שאינו הנתון היחיד החשוב לצורך הערכת פוטנציאל הנזק החברתי. כפי שציינתי בעבר לא פעם, משקל השתילים הוא נתון שמושפע בעיקר מעיתוי תפיסת המעבדה ולכן אין לייחס חשיבות רבה לכך שמדובר במשקל נמוך יחסית. ברי שאם המשטרה הייתה פושטת על ביתו של הנאשם לאחר מספר שבועות, מדובר היה במשקל גבוה יותר ומכאן שאת חומרת העבירה יש ללמוד בעיקר ממספר השתילים, שהוא הנתון המלמד על פוטנציאל הנזק והיקף העבירה (ראו בנושא למשל: ת"פ 864-02-17 **מדינת ישראל נ' סעד** (4.6.2017)).

ג. **הנסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה -** מטרת גידול הסמים לא צוינה בכתב האישום ואולם, כידוע, לפי נוסחו של סעיף 6 לפקודת הסמים אין לכך חשיבות לצורך השתכללות יסודות העבירה. עם זאת, ברי שמדובר בנסיבה משמעותית לעונש (ראה סעיף 40ט' (5) לחוק העונשין, וכן לעניין הנזק הצפוי ראה סעיפים 40ט' (3)-(4) לחוק העונשין). בטיעוניה לעונש טענה ההגנה כי לאור כך שהנאשם קיבל לאחרונה אישור לשימוש והחזקה בקנאביס, מתחייבת מסקנה לפיה הגידול לא נועד לצורך בצע כסף או להפצה, ולמצער חלקו מיועד היה לשימוש העצמי. לאור העובדה שהנאשם עשה שימוש בעבר בסמים וכעת אף מחזיק ברישיון לצריכת קנביס, מקובל עלי שהוכח (ברמה הנדרשת) כי הוא התכוון לעשות שימוש בחלק מהסם ואולם, אין בכך להקהות את חומרת המעשה, שכן הנאשם הורשע גם בעבירות של החזקת סם וכלים שלא לשימוש עצמי בלבד.

10. **מדיניות הענישה:** הענישה המוטלת בעבירות מסוג זה משתנה ממקרה למקרה והיא תלויה בין היתר בכמות הסם (מספר השתילים והמשקל) ובנסיבותיו האישיות של הנאשם (עבר פלילי, שיקום, תסקיר חיובי וכיוצב'). נקבע לא אחת כי "על מנת להילחם נגד תופעת הפצת סמים מסוכנים, המוצאת ביטוייה בקבוצות חברתיות רבות ומגוונות - נדרש עונש שכולל ממד הרתעת. לצד זאת, הגישה האינדיבידואלית בענישה היא השולטת בשיטת משפטנו" (ע"פ 5807/17 **דרחי ואח' נ' מדינת ישראל** (18.6.2018)). ביחס לעבירות גידול נקבע כי:

עמוד 3

"דומה שמעבדות הסם הפכו למכת מדינה. נראה שהקלות שבגידול הסם, הבטחון היחסי באי חשיפת העבירה כאשר מדובר בפעילות בתוך תחומי הבית והפוטנציאל הגלום בה משמשים קרקע נוחה להפיכתה לנפוצה. נפוצות העבירה מחייבת אמירה ברורה ונורמטיבית של בתי המשפט העוסקים בתחום זה." (עפ"ג 42358-10-14 **גיא נ' מדינת ישראל** (18.2.2015))

11. לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות דומות ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים: רע"פ 314/16 **בן צבי נ' מדינת ישראל** (22.2.2016), בו הוחמר עונשו של נאשם ל-10 חודשי מאסר בשל גידול תשעה שתילי קנבוס במשקל של 2.5 קילו; **מדינת ישראל נגד טולידו** (17.1.2017), בו הוטלו על נאשם 4 חודשי מאסר בעבודות שירות בגין גידול 93 שתילים של קנבוס וזאת לאחר שהנאשם עבר הליך טיפול משמעותי; עפ"ג 62171-05-17 **חן נ' מדינת ישראל** (10.7.2017), בו הוטלו על נאשם שגידל 19 שתילים 12 חודשי מאסר. אציין כי בית המשפט המחוזי אישר במסגרת ערעור הנאשם את מתחם הענישה שקבע בית משפט השלום (8-20 חודשי מאסר); ע"פ 6180/16 **אלחרוני נ' מדינת ישראל** (26.10.2016), שם נקבע מתחם ענישה שבין 12 חודשי מאסר ועד 24 חודשי מאסר לעבירה של גידול סם בהיקף של 275 שתילים במשקל של כ-80 ק"ג. על הנאשם הוטל עונש מאסר בן 20 חודשים (וכן הופעל מע"ת במצטבר). הערעור לבית המשפט העליון נדחה; רע"פ 7819/15 **סלור נ' מדינת ישראל** (22.5.2016), בו הוטלו על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל בשל גידול 45 שתילי קנבוס במשקל של 7.4 ק"ג. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 7 לבין 18 חודשי מאסר בפועל. ערעור הנאשם על חומרת העונש נדחה הן בבית המשפט המחוזי והן בבית המשפט העליון; רע"פ 6987/13 **אברמוב נ' מדינת ישראל** (21.10.2013), בו הוטלו על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל בשל גידול סם מסוג קנביס במשקל כולל של 10 ק"ג; ת"פ 1788-06-17 **מדינת ישראל נ' אברהם אבירם גבאי** (21.5.2018) בו הוטלו על נאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שירות בגין גידול קנבוס במשקל 4.8 ק"ג; ת"פ 1969-02-17 **מדינת ישראל נ' אלישיב** (21.2.2018) בו הוטלו על נאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שירות בגין גידול 52 שתילי קנבוס במשקל 1.2 ק"ג וכן החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית; עפ"ג 22919-08-18 **מדינת ישראל נ' חכים** (29.5.2018) הוטלו על נאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שירות בגין גידול קנבוס במשקל של 33.2 ק"ג. בית המשפט המחוזי ציין כי העונש חורג במידה ניכרת מהמתחם וזאת לנוכח נסיבות חריגות ומיוחדות.

12. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות בנסיבותיו של מקרה זה, נע בין 6 חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

13. לצורך קביעת עונשו של הנאשם הבאתי בחשבון את גילו, עברו הנקי, הודאתו בהזדמנות הראשונה ואת מצבו הרפואי כמשתקף מעצם העובדה שהוא קיבל לאחרונה רישיון צריכת קאנביס.

14. אקדים ואומר שאינני סבור שישנה הצדקה לחרוג ממתחם הענישה משיקולי שיקום ולמעשה אף הסנגור לא סבר שכך יש לנהוג. משכך, העונש ייגזר בגדרי מתחם הענישה. כידוע, בהתאם לסעיף 40ד' לחוק העונשין, רשאי בית המשפט לחרוג לקולה ממתחם הענישה שקבע, אם מצא כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". בעניין זה נקבע כי "על קיומו של פוטנציאל זה, ניתן ללמוד, בין היתר, מעברו של הנאשם; משיתוף הפעולה שלו עם רשויות החוק ועם שירות המבחן; ומקיומה של תמיכה והתגייסות משפחתית לצידו של הנאשם." (רע"פ 7683/13 **דוד פרלמן**)

נ' מדינת ישראל (23.2.2014). אכן הנאשם צעיר ועברו הפלילי נקי. לאחרונה אף קיבל אישור לשימוש בקנבים רפואי, כך שהוכח שמצבו הבריאותי מצדיק זאת (ובהקשר זה אציין שלא הוגשו מסמכים רפואיים מלבד האישור הנ"ל). עם זאת, הנאשם לא עבר הליך שיקומי כלשהו ואף שירות המבחן לא מצא סיכויי שיקום ממשיים בעניינו. אכן, אפשר וגישתו בשירות המבחן נבעה מהצורך הרפואי שלו בקנבים, אך אף לאחר קבלת הרישיון לא ביקש הנאשם לקבל תסקיר משלים. משכך, מתקשה אני לגבש מסקנה בדבר סיכויי שיקום עד כדי חריגה ממתחם הענישה.

15. עם זאת, ברי בעיני שעונש מאסר בכליאה, כעתירת המאשימה, אינו הולם את נתוני המקרה ויש להימנע ממנו (להשפעותיו השליליות של עונש מאסר ראו **דו"ח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים**, 2015 (המכונה "דו"ח ועדת דורנר"); כן ראו, בג"צ 1892/14 **האגודה לזכויות האדם בישראל ואח' נ' השר לבטחון פנים ואח' (13.6.2017)**, פסקה קכו' לפסק דינו של המשנה לנשיאה רובינשטיין). במקרה זה, מאסר בכליאה יהיה להתרשמותי עונש מחמיר יתר על המידה לצורך השגת תכלית הענישה וראיתי להימנע מכך. כאמור, הנאשם הוא צעיר שעברו נקי. מצבו הרפואי רעוע באופן שהצדיק רישיון לשימוש בקנאביס. כליאתו תהא עבורו ועבור משפחתו קשה וראיתי כאמור להימנע מכך. לדידי, עונש מאסר בעבודות שירות בשילוב ענישה כלכלית ומאסר מותנה, ייצור תמהיל עונשי ראוי ומידתי שדי בו בנסיבות העניין על מנת להשיג ענישה ההולמת את נסיבות העניין הכוללות.

16. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **6 חודשי מאסר.** הנאשם יישא בעונש זה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה. ביום 29.12.2020 יתייצב הנאשם במשרדי הממונה בטבריה. מובהר לנאשם כי עליו לבצע את העבודות לשביעות רצון הממונה וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את העבודות מנהלית והוא יאלץ לשאת ביתרת התקופה בבית מאסר.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך 3 שנים כל עבירה על פקודת הסמים שהיא פשע.

ג. קנס בסך 5,000 ש"ח ל. הקנס ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים רצופים ושווים החל מיום 1.2.2021. היה והקנס או חלקו לא ישולם במועד - תעמוד יתרת הקנס לתשלום מידי.

בחלוף תקופת הערעור - להשמיד את הסמים ולחלט את המוצגים.

המזכירות: להמציא את גזר הדין לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, א' טבת תשפ"א, 16 דצמבר 2020, במעמד הצדדים.

